

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 9: Niels Klim", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 9: Niels Klim*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 378. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg09-shoot-idm139856960308752/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

MORALSKE FABLER

for sin Tempo, da Docteren gelejdede Magistraten, aabnede Æsken, og i steden for den strænge Ordre indlagde et Kort-Spill. Cole fortsatte sin Reyse, og kom den 7 Octobr. 1558 lykkeligen til Dublin, hvor han strax begav sig til Slottet for at tilkiendegive Statholderen og Raadet sin Commission, og derpaa overgav Æsken, hvorudi den Ordre efter hans Meening var, som Secretereren skulde oplæse: Men man fandt med største Forundring ikke andet end et Kort Spill indsvøbt udi Papiiret. Da nu Docteren helligen vidnede, at derudi havde været en skriftlig Ordre til at forfølge Protestanterne, men at han ikke vidste hvor den var afbleven, svarede Stadtholderen: Vi maa opbie en nye Ordre fra Hoffet: Imidlertid kand vi betiene os af Kortet, for at spille dermed. Doctor Cole vendte derpaa gandske skamfuld tilbage igien, for at erholde en nye Ordre, hvilken ham og blev given. Men, førend han kom til Irrland igien, døde Dronning Maria, og blev succederet af hendes Søster Elisabeth, som var god Protestantisk. Høystbemeldte Dronning, da hun fik denne Historie at vide, lod hun til sig kalde Qvinden, som havde spillet dette Puds, og gav hende en aarlig Pension, efterdi hun derved havde reddet de Irrlandske Protestanter.

Af denne Historie sees, at ved et ringe og latterligt Paafund en almindelig Lande-U-lykke blev afvendt.

121. Fabel.

Nattens Klagemaal over Maanen.

Natten besværgede sig engang over Maanen og foregav, at det var haardt nok, at Solen gjorde Skaar i dens Regimente. Derudi kunde den dog skikke sig, efterdi Solen lod Nat blive Nat, og deelede Tiden med sig udi lige Parter: Men at Maanen tilegnede sig ogsaa den halve Deel af den anden Part, det var u-taaleligt. Jupiter raadede Natten at frastaae saadan ugrundet Paastand, sigende, at hvis Sagen blev ventileret for en ordentlig Rett, hun kunde reent stødes fra det heele Herredom; thi Vidnesbyrd kunde

MORALSKE FABLER

fremkomme, der vilde vise, at hun tienede ofte ikkun til et Skiul og Skygge for Tyve og Røvere, hvilke vilde øve end flere Misgerninger, hvis Maanen ved sit Skin saadant ikke en og anden gang hindrede. Da Natten dette hørte, gav hun sig tilfreds og tog sin Stevning tilbage.

Fabelen viser, at Maanen er ikke forgieves satt paa Himmelen, og at den er lige saa nyttig for gode Mennesker, som den er en Skræk for Tyve og Røvere.

122. Fabel.

Om Bierne.

En fremmet Bie kom engang af en Hændelse ind udi en anden Biekube, hvor han blev vel og kierligen modtagen. Medens han der opholdt sig, erkendte han sig om Tilstanden i samme Biekube, hvilken han fandt at være slett og ynkværdig, og ansaae han den som et dødt Legeme uden Siæl: Han merkede der ikke mindste Tegn til Ambition, til Hurtighed, til subtile Videnskaber; han saa over alt slette og ringe Boeliger uden Ziræt og Prydelse. Kort at sige, alt hvad som kom ham for Øyene var Tegn til U-videnhed og Armod: Han kunde derfor af Medlidenhed neppe bare sig for Graad, og gav saadan sin Medynk tilkiende for samme Steds Bier, sigende: Jeg finder denne eders Stad som en øde Lands-Bye mod andre Biers Stæder, hvor Alting svømmer udi Velstand og Rigdom, som ere Frugter af Activitet, Ambition og andre herlige Egenskaber, som de besidde. Han spurte dem videre, hvilke Guder og Gudinder de dyrkede: De svarede, at de levede under Beskyttelse af de Gudinder *Retfærdighed, Ydmyghed, Fornøielighed*. Han sagde da: Det er nogle herlige Gudinder, som I dyrke, hvilke styrte eder i Foragt og Armod. Giver disse eders Beskyttersker Afskeed, og antager i deres Sted vore Guder, under hvis Beskyttelse eders Stad skal faae langt anden Skikkelse. De Guder som vi dyrke, ere *Ambition, Vellyst, Riigdom, etc.* De sagde da: Slige Guder fører jo Laster og Udyder med sig. Hvortil han